

Domovská Stránka > ... > Vaše Práva > Základné Práva > Lithuania

Osvedčené postupy členských krajín týkajúce sa Charty

Autor obsahu

Litva

Litva

Verejné politiky, ktoré podporujú využívanie charty a zvyšovanie informovanosti o nej v rámci zákonodarných a správnych orgánov, orgánov presadzovania práva a súdnych orgánov.

Základom pre zabezpečenie toho, aby sa zlučiteľnosť návrhov právnych predpisov s chartou posudzovala v rámci legislatívneho procesu, je článok 9 ods. 4 zákona o zásadách tvorby práva (*Teisėkūros pagrindų įstatymas*), v ktorom sa stanovuje, že orgány poverené vládou vydávajú závery o zlučiteľnosti návrhov právnych predpisov s právom EÚ, rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie, medzinárodnými dohovormi, ktorých signatárom je Litovská republika, s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a rozsudkami Európskeho súdu pre ľudské práva. Tieto závery sa poskytnú aj subjektu, ktorý prijíma právny akt. Hoci sa v uvedenom ustanovení výslovne neuvádza požiadavka dodržiavať chartu, požiadavka zabezpečovať súlad s právom EÚ zahŕňa aj zabezpečovanie súladu s chartou. Z praxe vyplýva, že toto ustanovenie sa chápe takýmto spôsobom. Oddelenie pre európske právo (*Europos teisės departamentas*) napríklad vo svojich záveroch týkajúcich sa návrhu zákona, ktorým sa mení litovský zákon o voľbách do Európskeho parlamentu (*Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas*), uviedlo, že ustanovenia, ktorými sa obmedzoval výkon práva voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu zakotveného v článku 39 ods. 1 charty (konkrétne ustanovenie, v ktorom sa uvádza, že tá istá osoba nemôže byť zvolená do Európskeho parlamentu viac ako dvakrát po sebe), a ktoré ale nespĺňali podmienky odôvodňujúce takéto obmedzenie, ako sa stanovuje v článku 52 charty (obmedzenia výkonu práv musia byť ustanovené zákonom, rešpektovať podstatu týchto práv a byť primerané), by sa mali chápať tak, že sú v rozpore s právom EÚ (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/325a8fb0199811e9bd28d9a28a9e9ad9?positionInSearchResults=1&searchModelUUID=2d93c2bd-31b3-4e97-b94e-d931ddae3ca2>).

Nástroje, ktoré pomáhajú lepšie pochopiť chartu a to, kedy sa uplatňuje

Na webovom sídle ministerstva spravodlivosti (*Teisingumo ministerija*) bol zverejnený [sprievodca judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie](#) (*Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos vadovas*), v ktorom sa poskytujú aj informácie o otázkach týkajúcich sa uplatňovania charty. Uvedené webové sídlo obsahuje aj odkaz na informácie zverejnené na webovom sídle Európskej komisie týkajúce sa ochrany práv zaručených právom EÚ (<https://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/es-reikalų-koordinavimas/es-teises-perkelimas-ir-igyvendinimas> obsahuje odkaz na https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/help-defending-your-rights/individuals_sk). Uvedie sa aj odkaz na [príručku pre uplatňovanie charty na vnútroštátnej úrovni](#), ktorú vydala Agentúra Európskej únie pre základné práva, hneď ako bude k dispozícii jej preklad do litovčiny.

V rámci projektu „Posilnenie reakcie na trestné činy z nenávisti a nenávistné prejavy v Litve“, ktorý realizuje ministerstvo vnútra (*Vidaus reikalų ministerija*), generálna prokuratúra (*Generalinė prokuratūra*) a úrad inšpektora novinárskej etiky (*Žurnalistų etikos inspektoriatas tarnyba*), [sa polícii, prokurátorom a sudcom poskytuje spoločná odborná príprava](#) financovaná z programu Európskej únie Práva, rovnosť a občianstvo (2014 – 2020). *Ministerstvo vnútra pri zverejňovaní právnych informácií súvisiacich s bojom proti trestným činom z nenávisti, ktoré sú určené pre policajtov aj obeť, poskytne odkaz na vyhradenú časť webového sídla Agentúry*

Európskej únie pre základné práva

(<https://vrm.lrv.lt/lt/veiklos-srityys/viesasis-saugumas-1/atsakas-i-neapykantos-nusikaltimus-ir-neapykanta-kurstan-cias-kalbasobsahuje> odkaz na <https://fra.europa.eu/sk/themes/hate-crime>).

Využívanie a propagovanie nástrojov na výklad charty, ktoré vyvinuli iné krajiny EÚ alebo iné zainteresované strany v EÚ

Pozri informácie uvedené v predchádzajúcom texte v súvislosti s odkazmi na webové sídla inštitúcií a agentúr Európskej únie.

Spolupráca so zainteresovanými stranami na podporu využívania Charty základných práv Európskej únie a zvyšovania informovanosti o nej

Príklady spolupráce medzi obhajcami práv a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti a lepšiemu využívaniu charty

Litva začala pravidelne organizovať každoročné [národné fóra o ľudských právach \(Nacionaliniai žmogaus teisių forumai\)](#). V roku 2019 sa na organizovaní tohto fóra podieľalo litovské Fórum zdravotného postihnutia (*Lietuvos negalios organizacijų forumas*), Úrad ombudsmana pre rovnaké príležitosti (*Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba*), Úrad ombudsmanov litovského parlamentu (*Seimo kontrolierių įstaiga*), Výbor litovského parlamentu pre ľudské práva (*Seimo Žmogaus teisių komitetas*), ministerstvo zahraničných vecí (*Užsienio reikalų ministerija*), Úrad ombudsmana pre práva detí (*Vaiko teisių kontrolieriaus įstaiga*), Univerzita Vytautasa Magnusa (*Vytauto Didžiojo universitetas*) a Koalícia organizácií pre ľudské práva (*Žmogaus teisių organizacijų koalicija*).

Príklady spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a akademickou obcou, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti a lepšiemu využívaniu charty

Litovská rada pre výskum (Lietuvos mokslo taryba) financovala výskumnú štúdiu realizovanú Univerzitou vo Vilniuse (Vilniaus universitetas) na tému „Uplatňovanie Charty EÚ ako štandardu na ochranu práv jednotlivca na nadnárodnej a vnútroštátnej úrovni“. Štúdia skúmala, do akej miery sa charta uplatňuje a v akej miere sa na jej ustanovenia odvolávajú litovské orgány, ktoré sa v rámci svojich oblastí činnosti pravdepodobne najčastejšie zaoberajú vyšetrovaním sťažností týkajúcich sa individuálnych práv patriacich do rozsahu pôsobnosti charty, ako aj súdy a vyšetrovacie orgány v prípravnom konaní. Kládla si otázku, či si verejnosť a právnická obec dostatočne uvedomujú význam charty pre ochranu základných práv a či sa charta považuje za skutočne účinný štandard ochrany základných práv, a zároveň skúmala otázky súvisiace s uplatňovaním charty v prípade ochrany konkrétnych práv. [Výsledky štúdie](#) sa zverejnili.

Príklady mimovládnych iniciatív, ktoré podporujú využívanie charty a zvyšovanie informovanosti o nej vo vašej krajine

Mimovládna organizácia [Litovské centrum pre ľudské práva \(Lietuvos žmogaus teisių centras\)](#) poskytuje na svojom portáli „Moje práva“ („*Mano teisės*“) odkazy na webové sídla inštitúcií a agentúr Európskej únie vrátane Agentúry Európskej únie pre základné práva. Texty uverejnené na tomto portáli sa zaoberajú aj otázkami týkajúcimi sa implementácie charty.

■ Posledná aktualizácia: 07/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.